

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

THAI INDUSTRIAL STANDARD

มอก. 2556–2554

เส้นด้ายาง

RUBBER THREADS

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม

ICS 83.140.99

ISBN 978-616-231-219-9

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เส้นด้ายาง

มอก. 2556 – 2554

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กระทรวงอุตสาหกรรม ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2202 3300

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 129 ตอนพิเศษ 43 ง

วันที่ 1 มีนาคม พุทธศักราช 2555

คณะกรรมการวิชาการคณะที่ 1033
มาตรฐานเครื่องหมายรหัสและสัญลักษณ์ที่ใช้ในการอุตสาหกรรม

ประธานกรรมการ

นางสาวกรณ์ ใจชัยกุล

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

กรรมการ

ดร. อรสา อ่อนจันทร์

กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ดร. นุชนานุ ณ ระนอง

กรมวิชาการเกษตร

นางณพรัตน์ วิชิตชลชัย

นายณัฐ วงศ์สุทธิกุล

สมาคมน้ำข่างขันไทย

นางสาวกันยานุช สินสุวรรณกุล

สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ

นายเสถียร จารุชวลิต

บริษัท เวิลด์เฟล็กซ์ จำกัด (มหาชน)

นางสาวทิพวรรณ ประทุมถิน

บริษัท เอช.วี. ฟิล์ม จำกัด

นายวรพจน์ วุฒิอมาพล

บริษัท เท็กซ์ไทร์สเพรสทีจ จำกัด (มหาชน)

นายธงชัย รัตนวิจิตร

บริษัท ไทยฟิล์มเท็กซ์ จำกัด (มหาชน)

นายเหวยเจ็น เวิง

บริษัท ลองเทกซ์รับเบอร์อินดัสตรี จำกัด

กรรมการและเลขานุการ

นางกิ่งแก้ว อริยเดช

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นายนรพงศ์ วรอาคม

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เส้นด้ายยางเป็นส่วนประกอบที่มีการใช้มากในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ดังนั้นเพื่อให้มีการทำเส้นด้ายยางที่มีคุณภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้งานที่ดี และมีวิธีทดสอบที่ได้มาตรฐาน จึงกำหนดมาตรฐาน พลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เส้นด้ายยาง ขึ้น

มาตรฐานพลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้กำหนดขึ้นโดยอาศัยข้อมูลจากผู้ทำ ผู้ใช้ และเอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

ISO 2321 : 2006   Rubber threads – Methods of test

ISO 23529 : 2004   Rubber – General procedures for preparing and conditioning test pieces for physical test methods

คณะกรรมการมาตรฐานพลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมได้พิจารณา มาตรฐานนี้แล้ว เห็นสมควรเสนอรัฐมนตรีประกาศ ตาม มาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานพลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ฉบับที่ 4385 (พ.ศ. 2554)

ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

พ.ศ.2511

เรื่อง กำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เด็นด้วยยาง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติมาตราฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ.2511
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เด็นด้วยยาง มาตรฐานเลขที่
มอก. 2556-2554 ไว้ ดังมีรายละเอียดต่อท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2554

วรรณรัตน์ ชาญนุกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

เส้นด้ายยาง

1. ขอบข่าย

- 1.1 มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ครอบคลุมเฉพาะเส้นด้ายยางที่ทำจากยางธรรมชาติหรือยางสังเคราะห์ พอลิไอโซพրีนเท่านั้น

2. บทนิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 เส้นด้ายยาง หมายถึง เส้นด้ายที่ทำจากยางธรรมชาติหรือยางสังเคราะห์พอลิไอโซพรีนเท่านั้น
- 2.2 จำนวนเส้นในແບນ หมายถึง จำนวนเส้นด้ายยางที่อยู่ติดกันประกอบขึ้นเป็น 1 ແບນ
- 2.3 ເບືອ່ງ ອີເວລັດ (conventional count or size number) หมายถึง จำนวนเส้นด้ายยางที่นำมาเรียงติดกันจนໄດ້ ຄວາມກວ້າງ 25.4 mm ໃຊ້ສໍາຫຼັບຮະບຸນາດຂອງເສັ້ນດ້າຍยาง
- 2.4 ເມຕຣິກຢືລດ໌ หมายถึง ຄວາມຍາວහັນ່ວຍເປັນເມຕຣອງເສັ້ນດ້າຍยางหนัก 1 000 g

3. ประเภท

- 3.1 เส้นด้ายยาง แบ่งตามลักษณะหน้าตัด ออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 3.1.1 ประเภทที่ 1 เส้นด้ายยางหน้าตัดกลม
- 3.1.2 ประเภทที่ 2 เส้นด้ายยางหน้าตัดສี่เหลี่ยมຈຸກສູງ
- 3.1.3 ประเภทที่ 3 เส้นด้ายยางหน้าตัดສี่เหลี่ยมผืนผ้า

- 3.2 เส้นด้ายยาง แบ่งตามการใช้งาน ออกเป็น 2 ชนิด คือ

- 3.2.1 ชนิดใช้งานทั่วไป
- 3.2.2 ชนิดใช้งานพิเศษ

4. คุณลักษณะที่ต้องการ

- 4.1 ลักษณะทั่วไป

เส้นด้ายยางต้องมีขนาดสม่ำเสมอ และปราศจากสิ่งແປກປลອມและข้อบกพร่องที่อาจเป็นผลเสียต่อการใช้งาน การทดสอบให้ทำโดยการตรวจพินิจ

- 4.2 เบอร์ ความกว้างของແແບ 亦或 ขนาดເສັ້ນຜ່ານສູນຍົກລາງ
ໃຫ້ເປັນໄປຕາມຂໍອຕກລະຮະຫວ່າງຜູ້ຊື້ແລະຜູ້ຂາຍ ໂດຍມີຄວາມຄລາດເກລື່ອນຂອງຄວາມກວ້າງຂອງແແບເສັ້ນດ້າຍຍາງ
亦或 ขนาดເສັ້ນຜ່ານສູນຍົກລາງຂອງເສັ້ນດ້າຍຍາງ ໄນເກີນຮ້ອຍລະ ± 3
ກາຣທົດສອບໃຫ້ປົງປັບຕິຕາມຂຶ້ນ 8.2
- 4.3 ເມຕຣິກຢືລດ໌
ໃຫ້ເປັນໄປຕາມຂໍອຕກລະຮະຫວ່າງຜູ້ຊື້ແລະຜູ້ຂາຍ ໂດຍມີຄວາມຄລາດເກລື່ອນຂອງຄວາມຍາວ ໄນເກີນຮ້ອຍລະ ± 5
ກາຣທົດສອບໃຫ້ປົງປັບຕິຕາມຂຶ້ນ 8.3
- 4.4 ອຸປລັກຍະທາງພິສິກສ໌ຂອງເສັ້ນດ້າຍຍາງ
4.4.1 ມອດຸລັສທີ່ຄວາມຍືດທີ່ຮ້ອຍລະ 300 ບໍ່ເກີນຮ້ອຍລະ 500
ໃຫ້ເປັນໄປຕາມຂໍອຕກລະຮະຫວ່າງຜູ້ຊື້ແລະຜູ້ຂາຍ ໂດຍມີຄວາມຄລາດເກລື່ອນ ໄນເກີນຮ້ອຍລະ 12
ກາຣທົດສອບໃຫ້ປົງປັບຕິຕາມຂຶ້ນ 8.4
- 4.4.2 ອຸປລັກຍະອື່ນໆ ທາງພິສິກສ໌ຂອງເສັ້ນດ້າຍຍາງ
ຕ້ອງເປັນໄປຕາມຕາຮາງທີ່ 1

ຕາຮາງທີ່ 1 ອຸປລັກຍະອື່ນໆ ທາງພິສິກສ໌ຂອງເສັ້ນດ້າຍຍາງ

(ຂຶ້ນ 4.4.2)

ຮາຍກາຣທີ່	ອຸປລັກຍະ	หน່ວຍ	ເກມທີ່ກໍາຫັນດ		ວິທີທົດສອບ ຕາມ
			ໜົນດໃຊ້ຈານຫ້ວໄປ	ໜົນດໃຊ້ຈານພິເສຍ	
1	ຄວາມຕ້ານແຮງດີງ ໄນໜ້ອຍກວ່າ	MPa	15	20	ຂຶ້ນ 8.4
2	ຄວາມຍືດເມື່ອຂາດ ໄນໜ້ອຍກວ່າ	%	500	600	ຂຶ້ນ 8.4
3	ກາຮປ່ມເຮັງ (ເມື່ອເທີບກັບຄ່າກ່ອນປ່ມເຮັງ) ຄວາມຕ້ານແຮງດີງລດລົງ ໄນເກີນ ຄວາມຍືດເມື່ອຂາດລດລົງ ໄນເກີນ	%	20 20	20 20	ຂຶ້ນ 8.5
4	ກາຮຍືດອູ້ຕົວ ໄນເກີນ	%	12	10	ຂຶ້ນ 8.6

ໜ້າຍແທຖ້ ເກມທີ່ກໍາຫັນດໃນຕາຮາງທີ່ 1 ເປັນຄ່າທີ່ວັດວາຍໃນ 12 ເດືອນ ນັ້ນຈາກວັນທີທ່ານ

5. ກາຣບຣຈູ

- 5.1 ໃຫ້ບຣຈູເສັ້ນດ້າຍຍາງໃນກາຈນະບຣຈູທີ່ເໝາະສນ ປຶ້ອງກັນຄວາມເສີຍຫາຍທີ່ອາຈເກີດຂຶ້ນໃນຮ່ວ່າງກາຣເກີບຮັກຍາ
ແລະບນສົງ
- 5.2 ນໍ້າໜັກສຸທັບຂອງເສັ້ນດ້າຍຍາງ ຕ້ອງໄນ້ນ້ອຍກວ່າທີ່ຮະບູໄວ້ທີ່ລາກ

6. เครื่องหมายและฉลาก

- 6.1 ที่ภาชนะบรรจุเส้นด้ายยางอย่างน้อยต้องมีเลข อักษร หรือเครื่องหมายแจ้งรายละเอียดต่อไปนี้ให้เห็นได้ง่าย
ชัดเจน
- (1) ชื่อผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้หรือชื่ออื่นที่สื่อความหมายว่าเป็นผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานนี้
  - (2) วัสดุที่ใช้ทำเส้นด้ายยาง
  - (3) ประเภทและชนิด
  - (4) เบอร์ สี จำนวนเส้นในແບນ หรือรหัส
  - (5) นำหนัก เป็นกิโลกรัม
  - (6) เดือน ปีที่ทำ หรือรหัสรุ่นที่ทำ
  - (7) ชื่อผู้ทำหรือโรงงานที่ทำ หรือเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียน
- 6.2 ในกรณีที่ใช้ภาษาต่างประเทศด้วย ต้องมีความหมายตรงกับภาษาไทยที่กำหนดไว้ข้างต้น

7. การซักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน

- 7.1 การซักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสินให้เป็นไปตามภาคผนวก ก.

8. การทดสอบ

8.1 ภาวะทดสอบ

หากมิได้กำหนดเป็นอย่างอื่น ให้ปรับภาวะทดสอบเส้นด้ายยางหลังจากการทำแล้วอย่างน้อย 24 h ตาม ISO 23529 เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 16 h ก่อนการทดสอบ ทดสอบที่อุณหภูมิ (27 ± 2) °C

8.2 เบอร์ ความกว้างของແບນ หรือ ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง

ให้ปฏิบัติตาม ISO 2321 ข้อ 4. โดยให้ทดสอบความกว้างของແບນเส้นด้ายยาง ในกรณีที่การทดสอบนั้นไม่ผ่านให้ทดสอบขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของเส้นด้ายยาง

8.3 เมตริกยีลด์

ให้ปฏิบัติตาม ISO 2321 ข้อ 5.

8.4 มอดูลัส ความต้านแรงดึงและความยืดเมื่อขาด

ให้ปฏิบัติตาม ISO 2321 ข้อ 8. โดยให้ทดสอบภายหลังจากการทดสอบเส้นด้ายยางแล้วอย่างน้อย 16 h

8.5 การบ่อมเร่งของเส้นด้ายยาง

ให้ปฏิบัติตาม ISO 2321 ข้อ 13. ทดสอบความต้านแรงดึงและความยืดเมื่อขาด กรณีมีข้อโต้แย้ง ให้ใช้ผลการทดสอบที่อุณหภูมิ (70 ± 1) °C เป็นเวลา (168 ± 2) h

8.6 การยึดอยู่ตัว
ให้ปฎิบัติตาม ISO 2321 ข้อ 12.

ภาคผนวก ก.
การซักตัวอย่างและเกณฑ์ตัดสิน
(ข้อ 7.1)

- ก.1 รุ่น ในที่นี้ หมายถึง เส้นด้ายยางประเภท เบอร์ สี และจำนวนเส้นในແຄນ เดียวกัน ทำโดยกรรมวิธีเดียวกัน จากยางที่มีส่วนผสมอย่างเดียวกัน ที่ทำหรือส่งมอบหรือซื้อขายในระยะเวลาเดียวกัน
- ก.2 การซักตัวอย่างและการยอมรับ ให้เป็นไปตามแผนการซักตัวอย่างที่กำหนดต่อไปนี้ หรืออาจใช้แผนการซักตัวอย่างอื่นที่เทียบเท่ากันทางวิชาการกับแผนที่กำหนดไว้
- ก.2.1 การซักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบเครื่องหมายและฉลาก และการบรรจุ
- ก.2.1.1 ให้ซักตัวอย่างเส้นด้ายยางโดยวิธีสุ่มจากการขนาดบรรจุเส้นด้ายยางเดียวกัน จำนวน 3 ภายนะบรรจุ
- ก.2.1.2 ตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 5. และข้อ 6. ทุกข้อ จึงจะถือว่าเส้นด้ายยางรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ก.2.2 การซักตัวอย่างและการยอมรับสำหรับการทดสอบคุณลักษณะที่ต้องการ
- ก.2.2.1 ให้ซักตัวอย่างโดยวิธีสุ่มจากเส้นด้ายยางรุ่นเดียวกันจำนวนเพียงพอต่อการทดสอบ
- ก.2.2.2 ตัวอย่างต้องเป็นไปตามข้อ 4. ทุกข้อ จึงจะถือว่าเส้นด้ายยางรุ่นนั้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
- ก.3 เกณฑ์ตัดสิน
- ตัวอย่างเส้นด้ายยางต้องเป็นไปตามข้อ ก.2.1.2 และข้อ ก.2.2.2 ทุกข้อ จึงจะถือว่าเส้นด้ายยางรุ่นนั้นเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนี้